

מקור המאמר בזהר פרשת בלק דף קצה ע"א
מעלת וסגולת תפילות העני

וַעֲתָה לְכֵה נָא אֶרֶה לִּי אֵת הָעַם הַזֶּה וְגו' (במדבר כב)
 רַבִּי אֲבָא פָתַח, (תהלים קב) תִּפְלָה לְעַנִּי כִּי יַעֲטוּף
 וְגו', תִּלְתַּת אֵינּוֹן דְּכִתִּיב בְּהוּ תִּפְלָה. וְאוֹקְמוּהָ מְלָה
 דָּא, (אבל מלה דא) חַד הָוּה מִשָּׁה, וְחַד הָוּה דְּדוּד, וְחַד
 עֲנִי, דְּאִתְּכַלִּיל בְּהוּ, וְאִתְּחַבֵּר בְּהוּ. וְאִי תִימָא, הָא
 כְּתִיב (חבקוק ג) תִּפְלָה לְחַבְּקוּק הַנְּבִיא, הָא אַרְבַּע אֵינּוֹן.
 אֶלָּא חַבְּקוּק לָאוּ בְּגִין תִּפְלָה הָוּה, וְאַף עַל גַּב
 דְּכִתִּיב בֵּיהּ תִּפְלָה, תּוֹשְׁבַחְתָּא וְהוֹדָאָה אִיהוּ
 לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, עַל דְּאִחִיא לִיהּ, וְעַבְדַּ עֲמִיָּה
 נְסִין וְגַבּוּרִין, דְּהָא בְּרִיהּ דִּשְׁוֹנְמִית הָוּה.

אֲבָל תִּלְתָּא אֵינּוֹן דְּאִקְרוּן תִּפְלָה. (תהלים ז) תִּפְלָה
 לְמִשָּׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, תִּפְלָה דָּא דְּלִית
 כְּגִינָיָה בְּבַר נֶשׁ אַחְרָא. (תהלים יט) תִּפְלָה לְדוּד, תִּפְלָה
 דָּא אִיהִי תִּפְלָה, דְּלִית כְּגִינָיָה בְּמִלְכָּא אַחְרָא.
 תִּפְלָה לְעַנִּי, תִּפְלָה אִיהִי מֵאֵינּוֹן תִּלְתָּא. מֵאֵן
 חֲשִׁיבָא מְכֻלָּהוּ. הָוּי אִימָא תִּפְלָה דְּעַנִּי. תִּפְלָה דָּא,
 קָדִים לְתִפְלָה דְּמִשָּׁה. וְקָדִים לְתִפְלָה דְּדוּד, וְקָדִים
 לְכָל שְׂאָר צְלוֹתִין דְּעֵלְמָא.

תִּפְלָה זוּ קוּדְמַת לְתִפְלַת מִשָּׁה, וְקוּדְמַת לְתִפְלַת דְּדוּד, וְקוּדְמַת לְכָל

וַעֲתָה לְכֵה נָא אֶרֶה לִּי אֵת הָעַם
 הַזֶּה וְגו'. רַבִּי אֲבָא פָתַח, (שם קב)
 תִּפְלָה לְעַנִּי כִּי יַעֲטוּף וְגו'.
 שְׁלֹשָׁה הֵם שְׁכַתוּב בְּהֵם תִּפְלָה.
 וּבְאַרְוֵי דְּבַר זֶה (אבל דבר זה) - אֶחָד
 הִיָּה מִשָּׁה, וְאֶחָד הִיָּה דְּדוּד, וְאֶחָד
 עֲנִי, שְׁנַכְלָל בְּהֵם וְהִתְחַבֵּר בְּהֵם.
 וְאִם תִּאמַר, הֲרִי כְּתוּב (חבקוק ג)
 תִּפְלָה לְחַבְּקוּק הַנְּבִיא - הֲרִי
 אַרְבַּעַה הֵם? אֶלָּא חַבְּקוּק לֹא
 בְּגַלְל תִּפְלָה הִיָּה, וְאַף עַל גַּב
 שְׁכַתוּב בּוּ תִּפְלָה, תּוֹשְׁבַחְתָּא
 וְהוֹדָאָה הִיא לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 עַל שְׁהַחֲיָהוּ וְעָשָׂה אֹתוֹ נְסִים
 וְגַבּוּרִים, שְׁהָרִי בֶן הַשְׁוֹנְמִית
 הִיָּה.

אֲבָל שְׁלֹשׁ הֵן שְׁנַקְרָאוּת תִּפְלָה:
 (תהלים ז) תִּפְלָה לְמִשָּׁה אִישׁ
 הָאֱלֹהִים, תִּפְלָה זוּ שְׂאִין כְּמוֹתָהּ
 בְּאִישׁ אַחֵר. תִּפְלָה לְדוּד, תִּפְלָה
 זוּ הִיא תִּפְלָה שְׂאִין כְּמוֹתָהּ
 בְּמִלְכָּא אַחֵר. תִּפְלָה לְעַנִּי, תִּפְלָה
 הִיא מֵאוֹתָן שְׁלֹשׁ. מִי חֲשׁוּבָה
 מְכֻלָּן? הָוּי אוֹמֵר תִּפְלַת הָעַנִּי.

שְׂאָר תִּפְלוֹת הָעוֹלָם.

מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּעֵנִי אִיהוּ תְּבִיר לְבָא. וּכְתִיב, (תהלים 137) קְרוֹב יְיָ לְנַשְׁבְּרֵי לֵב וְגו'. וּמִסְכְּנָא עֶבֶד תְּדִיר קְטָטָה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲצִית וְשָׁמַע מְלוֹי. כִּיּוֹן דְּצִלֵי צְלוֹתֶיהָ, פִּתַח כָּל כְּנֵי רְקִיעֵין, וְכָל שְׂאֵר צְלוֹתֵין דְּקָא סְלָקִין לְעֵילָא, דְּחֵי לֹון הֵהוּא מִסְכְּנָא תְּבִיר לְבָא, דְּכְתִיב תְּפִלָּה לְעֵנִי כִי יַעֲטוּף. כִּי יתְעַטֵּף מִיבְעֵי לֵיהּ, מַאי כִי יַעֲטוּף. אֶלָּא אִיהוּ עֶבֶד עֲטוּפָא לְכָל צְלוֹתֵין דְּעֵלְמָא, וְלֹא עֲאֵלִין עַד דְּצְלוֹתָא דִּילֵיהּ עֲאֵלֵת.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, יתְעַטֵּפוּן כָּל צְלוֹתֵין, וְצְלוֹתָא דָּא תִיעוּל לְגַבְאֵי. לָא בְעֵינָא הָכָא כִי דִינָא דִידוּנוֹן בִּינָנָא, קְמָאי לִיהוּוּ תְרַעוּמִין דִּילֵיהּ, וְאֵנָא וְהוּא בְּלַחוּדְנָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִיחַד בְּלַחוּדוֹי, בְּאֵינוֹן תּוֹרְעָמִין, בְּהֵהוּא צְלוֹתָא, דְּכְתִיב וּלְפָנֵי יְיָ יִשְׁפּוֹךְ שִׁיחוֹ. לְפָנֵי יְיָ וְדָאֵי.

כָּל חֵילֵי שְׁמַיָּא שְׂאֵלִין אֵלִין לְאֵלִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמָאי אֲתַעֲסֵק, בְּמָאי אֲשַׁתְּדַל. אֲמַרִין, אֲתִיחַדָּא בְּתִיאובְתָּא בְּמָאֵנִין דִּילֵיהּ, כְּלָהוּ לָא יָדְעוּ מָה אֲתַעֲבִיד מֵהֵהוּא צְלוֹתָא דְּמִסְכְּנָא, וּמְכָל אֵינוֹן תּוֹרְעָמִין דִּילֵיהּ. דְּלִית תִּיאובְתָּא לְמִסְכְּנָא, אֶלָּא כִד כְּלָם לָא יוֹדְעִים מָה נַעֲשֶׂה מִתְּפִלָּת אֹתוֹ עֵנִי וּמְכָל אֹתוֹן תְּרַעוּמוֹתֵיו. שְׂאֵין תְּאֹוה לְעֵנִי אֶלָּא כְּשִׁשׁוּפְךָ דְּמַעוּתֵיו בְּתַרְעַמְתָּ לְפָנֵי הַמְּלַךְ הַקְּדוֹשׁ, וְאֵין תְּאֹוה

מָה הַטְעַם? מְשׁוּם שְׁהַעֲנֵי הוּא שְׂבוּר לֵב, וְכְתוּב (שם לד) קְרוֹב ה' לְנַשְׁבְּרֵי לֵב וְגו'. וְהַעֲנֵי עוֹשֶׂה תְּמִיד קְטָטָה בְּקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַשֵּׁב וְשׁוֹמֵעַ דְּבָרָיו. כִּיּוֹן שְׁמִתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ, פּוֹתַח כָּל חֲלוֹנוֹת הַרְקִיעִים, וְכָל שְׂאֵר הַתְּפִלוֹת שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה, דּוֹחָה אוֹתָן אוֹתוֹ עֵנִי שְׂבוּר לֵב, שְׁכַתוּב תְּפִלָּה לְעֵנִי כִי יַעֲטוּף. כִּי יתְעַטֵּף צָרִיךְ לוֹ לְכַתְּבֵי! מָה זֶה כִי יַעֲטוּף? אֶלָּא הוּא עוֹשֶׂה עֲטוּף לְכָל תְּפִלוֹת הָעוֹלָם, וְלֹא נִכְנָסוֹת עַד שְׁנִכְנָסוֹת תְּפִלָּתוֹ.

וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר: יתְעַטֵּפוּ כָּל הַתְּפִלוֹת, וְתְפִלָּה זוֹ תִכְנָס אֵלַי. אֵינִי רוֹצֶה כְּאֵן בֵּית דִּין שִׁידוֹן בִּינֵינוּ. לְפָנֵי יְהוָה תְּרַעוּמוֹת שְׁלוֹן, וְאֵנִי וְהוּא לְבַדְנָה. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתִיחַד לְבַדוֹ בְּאוֹתוֹן הַתְּרַעוּמוֹת, בְּאוֹתָהּ תְּפִלָּה, שְׁכַתוּב וּלְפָנֵי ה' יִשְׁפּוֹךְ שִׁיחוֹ. לְפָנֵי ה' בּוֹדָאֵי.

כָּל חֵילוֹת הַשָּׁמַיִם שׁוֹאֵלִים אֵלָה לְאֵלָה: בְּמָה מִתְעַסֵּק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? בְּמָה מְשַׁתְּדֵל? אוֹמְרִים: מְתִיחַד בְּעַרְגָּה בְּכָלֵים שְׁלוֹן. כְּלָם לָא יוֹדְעִים מָה נַעֲשֶׂה מִתְּפִלָּת אֹתוֹ עֵנִי וּמְכָל אֹתוֹן תְּרַעוּמוֹתֵיו. שְׂאֵין תְּאֹוה לְעֵנִי אֶלָּא כְּשִׁשׁוּפְךָ דְּמַעוּתֵיו בְּתַרְעַמְתָּ לְפָנֵי הַמְּלַךְ הַקְּדוֹשׁ, וְאֵין תְּאֹוה

לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵלֶּא
כְּשֶׁמִּקְבֵּל אוֹתָם וְנִשְׁפָּכִים לְפָנָיו.
וְזוֹהִי תַפְלָה שְׁעוֹשָׂה עֲטוּף
וְעוֹטֶפֶת כָּל תַּפְלוֹת הָעוֹלָם.

מִשֶּׁה הַתַּפְלָל תַּפְלָתוֹ, וְהַתְּעַכֵּב
כַּמָּה יָמִים בַּתַּפְלָה זֹו. דָּוִד רָאָה
שֶׁכָּל הַחֲלוֹנוֹת וְכָל שְׁעָרֵי
הַשָּׁמַיִם, כָּלֵם מְזַמְנִים לְהַפְתִּיחַ
לְעַנִּי, וְאִין בְּכָל תַּפְלוֹת הָעוֹלָם
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִקְשִׁיב מִיַּד
כִּמוֹ לְתַפְלַת הָעַנִּי. כִּיּוֹן שָׂרָאָה
אֵת זֶה, עָשָׂה עֲצָמוֹ עָנִי וּמִסְכֵּן.
פָּשַׁט לְבוּשׁ הַמַּלְכוּת וַיֵּשֶׁב עַל
הָאָרֶץ כִּמוֹ עָנִי וְאָמַר תַּפְלָה,
שְׁכַתוּב (תהלים פו) תַּפְלָה לְדָוִד
הִטָּה ה' אֲזַנְךָ עָנְנִי. וְאִם תֹּאמַר
לָמָּה? בְּגַלְל כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי.
אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, דָּוִד,
וְלֹא מִלֶּךְ אַתָּה, וְשׁוֹלֵט עַל
מַלְכִים חֲזָקִים, וְאַתָּה עוֹשֶׂה
עֲצָמְךָ עָנִי וְאֶבְיוֹן?! מִיַּד הַחֲזוֹר
תַּפְלָתוֹ לְגֹוֹן אַחַר וְעֹזֵב דְּבַר
אֶבְיוֹן וְעָנִי, וְאָמַר שְׁמֶרָה נַפְשִׁי
כִּי חֲסִיד אָנִי. וְעַם כָּל זֶה, הַכֵּל

שְׁפִיךְ דְּמַעוֹי בְּתוֹרְעָמוֹ, כִּפְּי מַלְכָּא קַדִּישָׁא. וְלִית
תִּיאֻבְתָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלֶּא כִּד מְקַבֵּל לוֹן,
וְאוֹשְׁדוֹ קַמִּיה וְדָא אִיהִי צְלוֹתָא, דְּעַבִּיד עֲטוּפָא לְכָל
צְלוֹתִין דְּעַלְמָא.

מִשֶּׁה צִלִּי צְלוֹתִיה, וְאַתְּעַכֵּב כַּמָּה יוֹמִין בְּהֵאִי
תַּפְלָה. דָּוִד חָמָא, דְּכָל כִּיּוֹן, וְכָל תַּרְעִי
שְׁמִיָּא, כְּלָהוּ זְמִינִין לְאַפְתָּחָא לְמִסְכְּנָא, וְלִית בְּכָל
צְלוֹתִין דְּעַלְמָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵצִית מִיַּד,
בְּצְלוֹתָא דְּמִסְכְּנָא, כִּיּוֹן דְּחָמִי הֵאִי, עָבֵד גְּרַמִּיה עָנִיָּא
וּמִסְכְּנָא, פָּשַׁט לְבוּשָׁא דְּמַלְכוּתָא, וַיִּתִּיב בְּאַרְעָא
כְּמִסְכְּנָא, אָמַר תַּפְלָה. דְּכַתִּיב, תַּפְלָה לְדָוִד הִטָּה יי
אֲזַנְךָ עָנְנִי. וְאִי תִימָא אִמָּאִי. בְּגִין כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי.
אָמַר לִיה קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, דָּוִד, וְלֹאֻ מַלְכָּא אַנְתָּה,
וְשְׁלִיטָא עַל מַלְכִין תַּקִּיפִין, וְאַתָּה עָבִיד גְּרַמְךָ עָנִי
וְאֶבְיוֹן. מִיַּד אַהֲדַר צְלוֹתִיה בְּגוֹנוֹנָא אַחֲרָא, וְשַׁבַּק
מַלְכָּה דְּאֶבְיוֹן וְעָנִי, וְאָמַר שְׁמֶרָה נַפְשִׁי כִּי חֲסִיד אָנִי.
וְעַם כָּל דָּא כְּלָא הָוָה בֵּיה בְּדוּד. אָמַר לִיה רַבִּי
אַלְעָזָר, שְׁפִיר קְאָמַרְתָּ.

הָיָה בְּדוּד. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, יָפָה אִמַּרְתָּ.